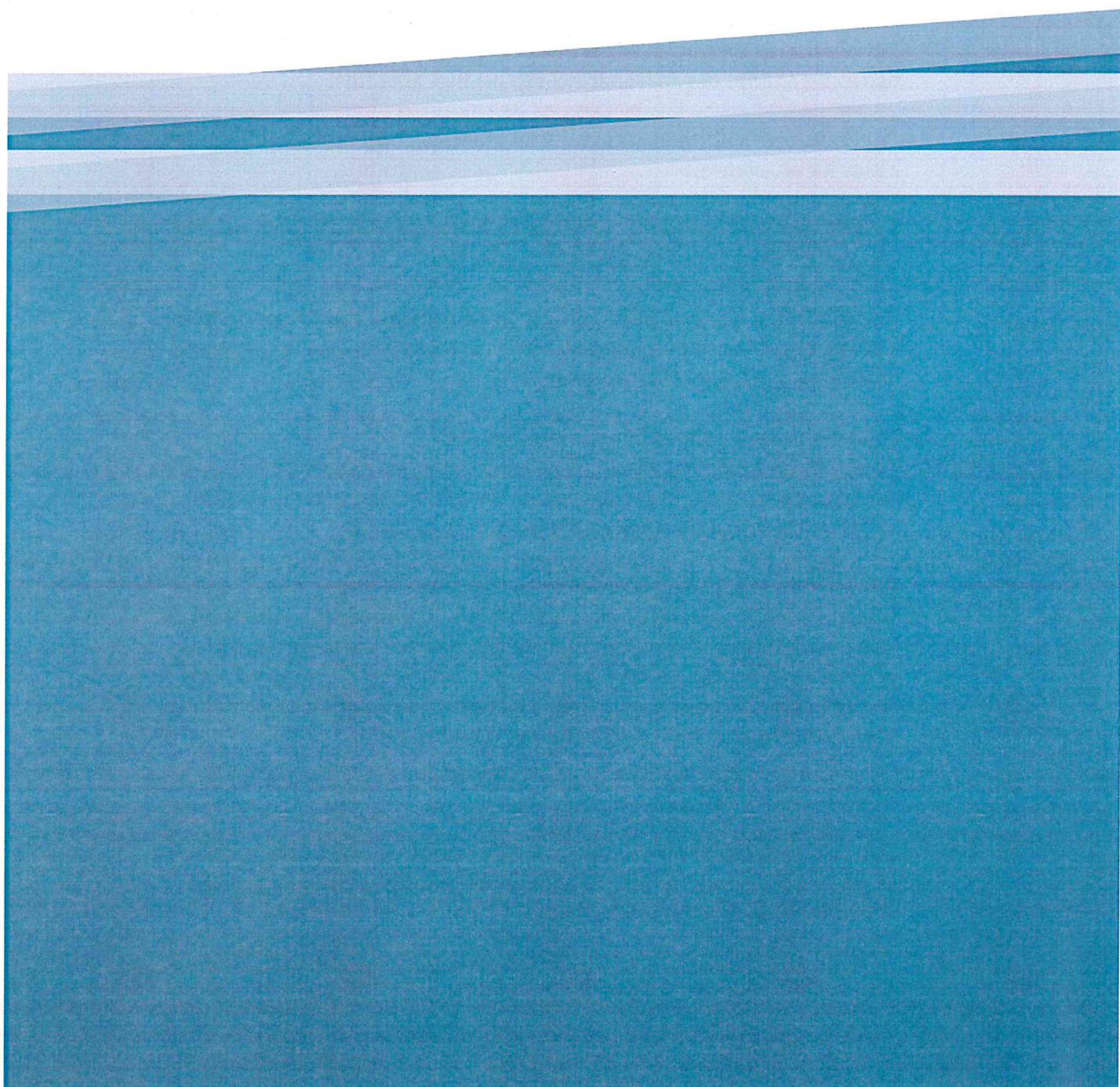


KOMMUNREVISIONEN

# Bilaga 1

# Förvaltningsberättelse

Revisorernas redogörelse för sin förvaltning 2019



## **DEN KOMMUNALA REVISIONEN - VERKSAMHETEN**

Revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument, en del av den kommunala självstyrelsen.

Revisionen ska bidra till att värna och utveckla demokrati, rättssäkerhet och effektivitet.

Fullmäktige väljer 7 revisorer för varje mandatperiod.

Ur gruppen av valda revisorer utser fullmäktige också lekmannarevisorer i kommunens företag = samordnad revision.

Revisorerna granskar, bedömer och uttalar sig i ansvarsfrågan. Fullmäktige avgör slutligt om ansvarsfrihet ska beviljas eller inte.

Det är de förtroendevaldas ansvar som granskas, bedöms och prövas. Det kallas för revisionsansvar.

Varje revisor är självständig i revisionsarbetet med rätt att agera och uttala sig. En enskild revisor kan inte röstas ner.

Revisorerna utövar inte partipolitik i sin granskning. Uppdraget omfattar att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämnder, styrelser, beredningar och i kommunens företag.

Granskningen ska ske enligt god revisionsd.

Revisorerna har enligt lag olika rättigheter och redskap bl. a tillgång till information och initiativrätt i fullmäktige och nämnder.

Revisorerna och lekmannarevisorerna anlitar sakkunniga, som de själva väljer i den utsträckning de bedömer behövs för granskning enligt god revisionsd. Interna sakkunniga har varit 4 yrkesrevisorer (ca 3 årsarbetare) på det kommunala revisionskontoret samt en sekreterare till revisorskollegiet. Därutöver anlitas expertkompetens/auktoriserade revisorer till redovisningsrevision och fördjupade granskningar.

### **ÅRLIG GRANSKNING**

Den årliga granskningen avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår och avslutas när respektive enhets årsredovisning är granskad det vill säga en tid efter årets utgång.

## REVISIONSBERÄTTELSE och GRANSKNINGSRAPPORTER

Revisorerna redovisar i sin revisionsberättelse till fullmäktige resultatet av granskningen av den kommunala verksamheten och uttalar sig utifrån styrelsens och nämndernas ansvarar om:

- granskad verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt
- räkenskaper är rättvisande
- interna kontrollen är tillräcklig

Fullmäktige beslutar om styrelsen och nämnderna kan ges fortsatt förtroende.

I rollen som lekmannarevisorer i de kommunala bolagen granskas om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt
- den interna kontrollen är tillräcklig.

För denna granskning lämnas granskningsrapporter till bolagsstämman som underlag för ansvarsprövning, men bifogas även till fullmäktige.

Kommunens revisorer är även utsedda revisorer i stiftelser, där separata granskningsrapporter också skrivs.

## FÖRVALTNINGEN 2019

### Två revisorskollegier 2019

Under våren 2019 avslutade det gamla revisorskollegiet för föregående mandatperiod sitt arbete med revisionsberättelsen för 2018.

2019 är första året för det nya revisorskollegiet, där 5 av 7 ledamöter är nya. Två av de ursprungligt valda revisorerna har slutat och ersatts av nya revisorer.

Frågor med introduktion av nya ledamöter samt hantering av de två revisorskollegierna samtidigt har inneburit en ökad belastning på revisionskontoret detta år.

**Tre frågor från 2018 har krävt arbetsinsatser utöver det vanliga och påverkat arbetet och effektiviteten negativt.**

### Revisorernas reglemente

Vid översyn 2018-12-10 av reglementen föreslogs: "Kommunstyrelsens arbetsgivaransvar och roll som anställande myndighet omfattar även revisionskontoret, samtidigt som deras uppdrag ges av fullmäktige."

Denna felaktighet rättades vad gäller det gemensamma reglementet och revisorernas reglemente, men har inte rättats i andra nämnders reglementen. Att revisorernas sakkunniga skulle ha kommunstyrelsen som arbetsgivare, en enhet som granskas årligen av revisionen, visar på oklarhet/okunnighet om kommunallagen och revisionens oberoende ställning.

När den felaktiga formuleringen rättades inför Kommunfullmäktiges beslut kvarstod i kommunförvaltningen oklarhet kring revisionens oberoende. Revisionen och revisionskontoret fick inte avropa expert- och annat administrativt stöd från förvaltningen, främst arbetsrättsligt stöd, HR-stöd och dataskyddsbud. Revisorskollegiet och revisionskontoret har inte all kompetens och alla administrativa funktioner som är nödvändiga för att driva förvaltningen av kommunrevisionen utan är beroende av stöd och gott samarbete med Förvaltningen.

En översyn av reglementen pågår. Revisorerna har en förhoppning att större tydlighet kommer att skapas och har lämnat ett förslag på remissen som även förtydligar revisionskontorets samverkan med övriga enheter.

#### Revisionskontorets lokaler

I planeringen av det stora renoveringsprojektet av Stadshuset blev inte revisionskontoret involverade i tillräcklig grad. I sent skede, under den period då alla årsredovisningar granskas, beslöts utrymning av revisionskontoret och flytt till Rådhuset i tillfälliga lokaler.

Det är oklart vad som händer när Stadshuset är klart för inflyttning. Vi hoppas framgent att i god tid få information om eventuella förändringar när det gäller revisionskontoret.

#### Diariefrågan och arbetsmiljön

I oktober 2018 utestängdes yrkesrevisorerna på revisionskontoret från att själva söka och ta fram handlingar i kommunens diarium. Detta beslut upplevdes av två medarbetare vara en så stor begränsning i arbetet att det anmäldes som ett arbetsmiljöproblem till fackföreningen VISION. Frågan är ännu inte helt utredd och avslutad.

### **Slutsatser om förvaltningen 2019**

Vi hänvisar till den granskning som genomförts av utsedda revisorer från Kommunfullmäktige samt den sakkunniggranskning av kommunrevisionens verksamhet 2019 som godkänd revisor Mikael Johansson, Aktiv revision, redovisat i granskningsrapport 2020-03-11.

De personella resurserna på revisionskontoret har av olika anledningar endast varit besatta med 3,6 personer jämfört med budgeterade 5 personer. Revisionschefen har haft en hög arbetsbelastning hela 2019 och fram till och med idag.

Årets resultat uppgick till 1,3 mnkr, se tabell nedan. Överskottet beror på att vissa planerade granskningar skjutits fram och inte upphandlats under året samt vakanser på personalsidan som nämnts ovan.

### Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	1,2	1,3	1,3
Personalkostnader	-3,6	-4,3	-4,6
Övriga kostnader	-1,2	-0,8	-1,6
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	-3,6	-3,8	-4,9
Kommunbidrag	4,9	4,7	4,9
<b>Årets resultat</b>	<b>1,3</b>	<b>0,9</b>	<b>0,0</b>
Investeringar	0,1	0,0	0,1
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Trots detta har den årliga lagstadgade grundläggande granskningen av alla enheter samt av årsredovisningen genomförts och slutförts med revisorernas revisionsberättelse för 2019. Bokslutsgranskningen under våren kompletterades med en extern auktoriserad revisor för att ersätta en yrkesrevisor som slutade strax efter årsskiftet 2019.

I stort sett har de i revisionsplanen för 2019 planerade fördjupade granskningarna genomförts. De granskningar som inte hunnit slutföras avslutas under 2020.

Revisorerna bedömer på samma sätt som revisor Mikael Johansson att planering för att ersätta vakanser på revisionskontoret snarast påbörjas för att årliga kommunrevisionen 2020 ska kunna genomföras och för att uppnå en balanserad arbetsbelastning på revisionskontoret.

För övrigt hänvisar vi till revisionsberättelse för 2019 med underliggande underlag och granskningsrapporter.

Revisorerna i Gävle kommun

  
Eva-Karin Hamilton

Revisorskollegiets ordförande

Gunilla Beckman Ljung

Revisionschef

Bilaga: Revisionsrapport Aktiv Revision

# Granskning avseende verksamheten 2019

---

## Kommunrevisionen i Gävle kommun

Räkenskapsår 2019-01-01 – 2019-12-31

Datum 11 mars 2020

Från Mikael Johansson

---

## 1 Uppdraget

Uppdraget har varit att som sakkunnig biträda de av fullmäktige utsedda ledamöterna i granskningen av kommunrevisionens räkenskaper och förvaltning. Granskning har utförts enligt upprättad plan i vilken följande moment ingår:

- Granskning av protokoll
- Översiktlig genomgång av organisation, arbetsmetoder och revisionsplan 2019 med måluppfyllelse
- Granskning av driftredovisning och bokslut innefattande kontoanalyser med avseende på kontering och verksamhetstillhörighet
- Granskning av balansposter
- Granskning av verksamhetsrapport
- Jämförelse mot budget
- Diskussion om årets arbete

## 2 Noteringar

### 2.1 Noteringar från granskningen

#### 2.1.1 *Protokoll*

Revisorskollegiet har haft tolv sammanträden med förvaltningsärenden under året. Närvaron från de sju förtroendevalda revisorerna har som tidigare år varit bra med ett fåtal frånvarotillfällen totalt under året. De förtroendevalda har som lägst varit

fem närvarande vilket varit fallet vid endast ett tillfälle under året. En av de förtroendevalda har p g a flytt från Gävle avsagt sig sitt uppdrag i slutet av året. Personal från revisionskontoret har varit närvarande vid samtliga möten. Jag har inte funnit något anmärkningsvärt vid denna genomgång av protokoll.

### **2.1.2 Organisation, arbetsmetoder och revisionsplan**

Organisationen bygger på kommunrevisionens reglemente som har bl a har sin grund i kommunallagen och aktiebolagslagen. Reglementet anger vidare vilka uppgifter kommunrevisionen har samt hur rapportering skall ske. Arbets sättet för lekmannarevisionen är så att uppdraget som revisor i helägda kommunala bolag är gemensamt för samtliga förtroendevalda. I de delägda bolagen finns individuellt utsedda lekmannarevisorer.

Verksamhetsplaner för kommande fyra år tas fram varje år. Verksamhetsplanen beskriver mål, inriktning på granskning, utvecklingsområden samt intäkts- och kostnadsutveckling. Under 2019 har en verksamhetsplan för 2020 – 2023 tagits fram.

En ny arbetsordning har tagits fram under året vilken bl. a beskriver arbetsuppdelning, revisionsåret från planering till genomförande, kommunikation, kompetensutveckling m m. Revisionsplanen för 2019 beskriver mer i detalj grundläggande granskning, fördjupad granskning samt kommunikation och samverkan.

Min översiktliga granskning har inte gett några indikationer på att reglemente, arbetsordning eller revisionsplan inte följs.

### **2.1.3 Arvoden till förtroendevalda**

Modellen för ersättningar till de förtroendevalda med fasta årsarvoden bedöms fungera bra.

Rutinerna för hantering av arvoden bedöms efter en översiktlig granskning fungera bra. Arvoden utbetalas enligt arbetsordning för Gävles revisorer.



### 3 Granskning av räkenskaper, bokslut och verksamhetsrapport

#### 3.1 Verksamhetsrapport

I verksamhetsrapporten för 2019 lämnas kortfattad information om verksamheten samt målanalys, uppföljning av politiska uppdrag, uppgifter om personal, granskningsinsatser, väsentliga händelser under året och framtida utveckling. Revisionen har haft fortsatta dialogmöten med Kommunfullmäktiges presidium, kommunstyrelsens ordförande och högre tjänstemän. Detta är i linje med kollegiets intention att fortsatt utveckla den interna dialogen. Revisionsarbetet har inriktats mot verksamhetsrevision genom fördjupade granskningar, granskning av årsredovisning och delårsrapport samt kommunikation och samverkan med de auktoriserade revisorerna och i granskning av delägda bolag och samordningsförbund. Verksamhetsrapporten ger enligt min bedömning en bra bild av verksamhetsåret.

#### 3.2 Driftredovisning

	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse	Utfall 2018
<i>Intäkter</i>	1 232	1 275	- 43	1 332
<i>Kostnader</i>				
Revisorskollegiet	-753	-750	- 3	-627
Personalkostnader	-2 806	-3 816	1 010	-3 651
Lokaler	-146	-145	- 1	-138
Omkostnader	-601	-692	91	-527
Köp av konsulttjänster	- 543	- 785	242	- 142
Resultat före kommunbidrag	-3 617	-4 913	1 296	-3 753
<i>Kommunbidrag</i>	4 913	4 913	0	4 673
Resultat	1 296	0	1 296	920

### *Kommentarer till driftsredovisningen*

Årets resultat uppgår till 1 296 tkr (f å 920 tkr). Revisionsintäkterna som uppgår till 1 232 tkr är lägre än budgeterat på grund av minskat arvode från AB Gavlegårdarna och Gavlefastigheter AB. Av revisionsintäkterna kommer 900 tkr från de helägda bolagen inklusive koncerner och resterande 332 tkr från de delägda bolagen. Intäkterna för granskning av de helägda kommunala bolagen är enligt vad som fastställts av kommunfullmäktige. Revisorskollegiets kostnader är i nivå med budget. Avvikelsen avseende personalkostnader beror på vakanser i personalstyrkan samt att administrationstjänst köpts av bemanningsföretag under året och denna kostnad ligger under köp av konsulttjänster. I köpta konsulttjänster ingår förutom administrationstjänst externa granskningstjänster, revision av revisionskontoret samt andra tjänster. Externa granskningstjänster avviker mot budget beroende på att planerade granskningar skjutits fram.

Genomförda granskningar framgår av verksamhetsrapporten för 2019.

Jag har gjort analyser av intäkts- och kostnadskonton och inte gjort iakttagelser av något avvikande.

### **3.3 Balansräkning**

Kommunrevisionen har ingen egen balansräkning utan endast några enstaka balanskonton. Periodiseringsposter per 2019-12-31 avser upplupna kostnader för genomförda granskningar 2019 men som inte blivit fakturerade förrän 2020.

Investeringar har skett under året av möbler till de nya lokalerna i Rådhuset samt tolv Ipads (f år 0 tkr). Någon resultatfond finns inte kvar.

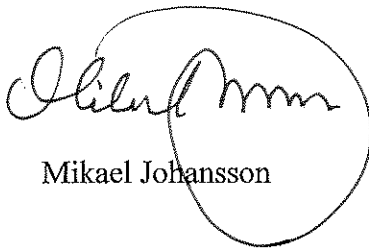
## **4 Avslutande synpunkter**

Jag kan konstatera att det är god ordning i redovisningen och att det utan problem gått att följa de transaktioner som ligger till grund för driftredovisningen. Den driftredovisning (resultaträkning) som presenteras i Verksamhetsrapport helår 2019 ger en rättvisande bild och det finns enligt min bedömning inget att anmärka på beträffande förvaltningen. Som framgår av verksamhetsrapporten har arbetet påverkats av oklara förutsättningar gällande lokaler, tillgång till diariet för informationsinhämtning samt villkor för stödfunktioner. Av vad som framgår av 2020 års budget planeras verksamheten bedrivas på liknande sätt som under 2019.

Det kan dock noteras att inköp av externa tjänster kommer att öka beroende på vakanser hos revisionskontoret samt att ett par fördjupade granskningar skjutits fram. Under 2020 kommer även upphandling av revisorer till de kommunala bolagen ske vilket kommer påverka revisionskontorets resurser trots att huvuddelen av detta arbete kommer att läggas ut på inhyrd aktör.

Utökad samverkan med andra kommuner, ökade krav på granskning av interna kontroller samt verksamheter som bedrivs i nya samarbetsformer kommer innebära fortsatt ökad arbetsbelastning för Kommunrevisionen i Gävle. Resurser såväl ekonomiskt som kompetensmässigt kommer behövas för att möta dessa ökade krav.

Min sammanfattande bedömning är att Kommunrevisionen under 2019 kunnat arbeta enligt sin revisionsplan men att vissa insatser skjutits till kommande år. Skulle vakanser kvarstå under en längre tid kommer behovet av externa tjänster öka ytterligare men det kommer ändå att bli en hög belastning på kontoret.



Mikael Johansson